

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1938.

Andra kammaren.

Nr 5.

Onsdagen den 19 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 12 innevarande januari.

§ 2.

Herr statsrådet *Westman* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition, nr 40, med förslag till gruvlag m. m.

Denna proposition bordlades.

§ 3.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet propositionen, nr 39, angående kronans deltagande i en första reglering av Storsjön; och

till jordbruksutskottet propositionen, nr 41, angående försäljning av en telegrafverket tillhörig fastighet i Hagalunds municipalsamhälle.

§ 4.

Vidare föredrogos var efter annan de på bordet liggande motionerna; och remitterades därvid

till statsutskottet motionen nr 20 av herrar *Lindberg* i Stockholm och *Larsson* i Julita;

till bankoutsittet motionerna:

nr 21 av herr *Persson* i Tidaholm; och

nr 22 av herr *Karlsson* i Munkedal;

till behandling av lagutskott motionen nr 23 av herr *Nilsson* i Göteborg m. fl.;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 24 av herr *Sandberg* m. fl.; och

nr 25 av herrar *Paulsen* och *Arneberg*; samt

till tillfälligt utskott motionerna:

nr 26 av herr *Falk*; och

nr 27 av fröken *Hesselgren* m. fl.

Andra kammarens protokoll 1938. Nr 5.

§ 5.

Slutligen föredrogs riksdagens kanslideputerades memorial, nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Vad kanslideputerade anmält och hemställt godkändes.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag.

§ 7.

Till bordläggning anmäldes bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

§ 8.

Ordet lämnades härefter till herr **andre vice talmannen**, som yttrade: Jag tillåter mig hemställa, att kammaren måtte besluta att för behandling av sådana ärenden, som tillhöra tillfälligt utskott, tillsätta fem tillfälliga utskott, vart och ett bestående av 10 ledamöter och 10 suppleanter, samt att val till dessa utskott måtte företagas onsdagen den 26 innevarande januari.

Denna hemställan bifölls.

§ 9.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Lovén m. fl.*, nr 28, om utökning av musikkårerna vid vissa regementen;

herr *Wolgast*, nr 29, om ändring i visst avseende av grunderna för statsbidrag till undervisningslokaler;

herr *Nilsson* i Kristinehamn, nr 30, om inrättande av flera centralbibliotek;

herr *Lindén m. fl.*, nr 31, om särskilda arvoden åt bevakningspersonalen vid kronohäktet i Västervik;

herr *Gardell*, nr 32, om anslag till ersättning av vissa Hablingbo kommun och Gotlands läns landsting åsamkade sjukvårdskostnader;

herr *Gustafsson* i Lekåsa, nr 33, om anslag för bidrag till underhåll av vissa enskilda utfartsvägar;

herr *Holmbäck*, nr 34, om ökat anslag till seminariet för nordisk ortnamnsforskning för anskaffande av ett studiebibliotek;

herr *Lindberg* i Stockholm, nr 35, om uppförande å ordinarie stat av redaktionsbefattningen vid tidskriften »Underrättelser för sjöfarande» m. m.;

herr *Mattsson m. fl.*, nr 36, angående ombildning av kommunala mellanskolan i Älmhult till samrealskola;

herrar *Lundqvist* och *Thorell*, nr 37, angående rationalisering och finansiering av huvudvägarnas ny- och ombyggnad samt underhåll;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 38, om anslag till inköp av livsmedel att ställas till Barcelonaregeringens förfogande;

herr *Lindberg* i Umeå *m. fl.*, nr 39, om anslag för bidrag till täckande av Västerbottens läns landstings kostnader för epidemivården under år 1937;

herr *Viklund m. fl.*, nr 40, angående yrkesundervisning och fortbildning för skogsbygdernas ungdom;

herr *Persson* i Undersvik, nr 41, om anslag till ödebygdsvägar inom vissa delar av Gävleborgs län;

herr *Lövgren*, nr 42, om flyttningersättning åt fanjunkaren Karl Swedberg;

herr *Annér m. fl.*, nr 43, om ökat anslag för bidrag till mindre folk- och skolbad å landsbygden;

herr *Sandberg m. fl.*, nr 44, om ökat anslag för bidrag till nyanläggning av ödebygdsvägar i vissa län;

herr *Sandberg m. fl.*, nr 45, om ökat anslag för bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar;

herr *Bäckström*, nr 46, om ändring i visst avseende av grunderna för anslaget för bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem;

herr *Bäckström*, nr 47, angående viss ändring av gällande bestämmelser för undervisning i arbetskunskap vid fortsättningsskola;

herr *Bäckström*, nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till frivilliga skytteväsendets befrämjande;

herrar *Bäckström* och *Akerström*, nr 49, angående kostnaden för hemtransport av medellösa och mindre bemedlade patienter, som avlidit å avlägset belägna sjukvårdsanstalter;

herr *Bäckström*, nr 50, om höjning av anslaget till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar;

herr *Werner* i Höjen *m. fl.*, nr 51, angående skattefrihet för bensin, som förbrukas uteslutande i jordbruksdrift;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 52, angående importen av japanska varor;

herrar *Bäckström* och *Hallén*, nr 53, angående tjänstebrevsrätt för ordförande i barnavårdsnämnd;

herr *Pettersson* i Norregård, nr 54, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten J. G. Johansson Palm;

herr *Pettersson* i Norregård, nr 55, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten A. J. A. Sandell;

herr *Fast*, nr 56, om understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten J. M. Eklund;

herr *Fast*, nr 57, om understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre grenadjären K. A. Kreuts;

herr *Leffler*, nr 58, om rätt för riksbanksfullmäktige att utse andre deputerade utom fullmäktiges krets;

herr *Spångberg*, nr 59, om årligt understöd åt banarbetaren A. Zettergren;

herr *Spångberg*, nr 60, om årligt understöd åt förre tillfälliga stationskarlen A. Lindqvist;

herr *Mattsson*, nr 61, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten P. Cervin;

herr *Lundqvist m. fl.*, nr 62, om provisorisk pensionsförstärkning åt vissa pensionerade befattningshavare i statens tjänst;

herr *Westman*, nr 63, om höjning av pensionen åt f. d. löjtnanten C. A. Egerström;

herr *Persson* i Undersvik, nr 64, om understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten J. Sund;

herr *Brädefors m. fl.*, nr 65, om pension åt förre ban- och byggnadsarbetaren O. Eriksson;

herr *Lövgren*, nr 66, om pension åt kakelugnsmakaren H. Lundman;

herr *Molander*, nr 67, om pension åt förre järnvägsarbetaren P. Månsson;

herrar *Spångberg* och *Karlsson* i Grängesberg, nr 68, angående vidgad pensionsrätt för arbetare i statens tjänst;

herr *Sundström* i Vikmanshyttan, nr 69, om pension åt kronotorparen A. G. Möller;

herrar *Ericsson* i Kinna och *Hermansson*, nr 70, angående rätten till uttagande av övertidsarbete enligt lagen om arbetstidens begränsning;

herr *Holmbäck*, nr 71, angående viss ändring av lagen om delning av jord å landet;

herrar *Nylander* och *De Geer* i Lesjöfors, nr 72, med vissa önskemål i avseende å en framtida revision av lagen om avbetalningsköp;

herr *Sundström* i Vikmanshyttan, nr 73, angående viss ändring i lagen om ekonomiska föreningar;

herr *Bergquist*, nr 74, angående viss ändring av gällande förmånsrättsbestämmelser;

herr *Brädefors m. fl.*, nr 75, om viss ändring av lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

herr *Brädefors m. fl.*, nr 76, om upphävande av lagen om kollektivavtal;

herr *Persson* i Norrby, nr 77, om utsträckt tillämpning av lagen angående uppsikt å vissa jordbruk;

herrar *Akerström* och *Bäckström*, nr 78, angående viss ändring av 11 § lagen om folkpensionering;

herr *Molander m. fl.*, nr 79, angående utsträckt tillämpning av lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar;

herr *Karlsson* i Grängesberg, nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 5, med förslag till förordning om livräntetillägg av statsmedel åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete;

herr *Karlsson* i Grängesberg, nr 81, om ökat anslag till livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete; och

herr *Werner* i Höjen *m. fl.*, nr 82, angående viss ändring av gällande indelning i veterinärdistrikt;

herr *Eriksson* i Sandby *m. fl.*, nr 83, om viss utvidgning av arrendelånefondens verksamhet;

herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.*, nr 84, angående viss ändring i gällande bestämmelser om statsbidrag till nyodling och jordförbättring å ofullständiga jordbruk;

herr *Tornegård m. fl.*, nr 85, angående kommunernas möjlighet att inverka på meddelandet av tillstånd att anordna offentliga möten, folkfester eller nöjestillställningar;

herr *Lindén m. fl.*, nr 86, om avskaffande av prästexamen; och

herr *Hoppe*, nr 87, angående organisationen av tjänsteläkarehälsovården.

Dessa motioner bordlades.

§ 10.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Paulsen</i>	under 4 dagar fr. o. m. den 25 jan.,
> <i>Olsson</i> i Kullenbergstorp	> 3 > > > 22 >
> <i>Karlsson</i> i Grängesberg	> 5 > > > 22 >
> <i>Ericsson</i> i Kinna	> 4 > > > 22 >
> <i>Eriksson</i> i Sandby	> 5 > > > 22 >
> <i>Strindlund</i>	> 4 > > > 20 >
> <i>Mattsson</i>	> 5 > > > 22 >

herr <i>Näsström</i>	under 8 dagar	fr. o. m. den 22 jan.,	
» <i>Leffler</i>	» 8 »	» 21 »	
» <i>Andersson</i> i Malmö	» 7 »	» 24 »	
» <i>Molander</i>	» 3 »	» 20 »	
» <i>Sundström</i> i Skövde	» 2 »	» 20 »	
» <i>Jonsson</i> i Haverö	» 8 »	» 22 »	
» <i>Nilsson</i> i Landskrona	» 8 »	» 22 »	
» <i>Ohlsson</i> i Kastlösa	» 7 »	» 22 »	
» <i>Bäckström</i>	» 8 »	» 21 »	
» <i>Nilsson</i> i Kristinehamn	» 5 »	» 20 »	
» <i>Larsson</i> i Mörlanda	» 7 »	» 21 »	
» <i>Hoppe</i>	» 5 »	» 21 »	
» <i>Herou</i>	» 14 »	» 21 »	
» <i>Fast</i>	» 2 »	» 21 »	
» <i>Bergquist</i>	» 2 »	» 22 »	
» <i>Borg</i>	» 2 »	» 20 »	
» <i>Senander</i>	» 3 »	» 20 »	
» <i>Karlsson</i> i Granebo	» 7 »	» 21 »	
» <i>Gezelius</i>	» 6 »	» 20 »	
» <i>Jansson</i> i Falun	» 4 »	» 21 »	och
fru <i>Humla</i>	» 4 »	» 20 »	

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2.16 e. m.

In fidem
Sune Norrman.

Torsdagen den 20 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 14 innevarande januari.

§ 2.

Herr statsrådet *Wigforss* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 43, angående befrielse för postexpeditören Hervor Kristina Radmann, född Dahlman, från skyldighet att till postverket gälda visst penningbelopp;

nr 44, med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker;

nr 46, med förslag till lag om rätt till jakt m. m.;

nr 47, angående älgavgifter m. m.; och

nr 48, angående ny kraftstation i Trollhättan.

Dessa propositioner bordlades.

§ 3.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts å kammarrens bord vilande proposition, nr 40, med förslag till gruvlag m. m.

§ 4.

Vidare föredrogs var efter annan de på bordet liggande motionerna; och remitterades därvid

till statsutskottet motionerna:

nr 28 av herr *Lovén m. fl.*;

nr 29 av herr *Wolgast*;

nr 30 av herr *Nilsson* i Kristinehamn;

nr 31 av herr *Lindén m. fl.*;

nr 32 av herr *Gardell*;

nr 33 av herr *Gustafsson* i Lekåsa;

nr 34 av herr *Holmbäck*;

nr 35 av herr *Lindberg* i Stockholm;

nr 36 av herr *Mattsson m. fl.*;

nr 37 av herrar *Lundqvist* och *Thorell*;

nr 38 av herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*; och

nr 39 av herr *Lindberg* i Umeå *m. fl.*;

till tillfälligt utskott motionen nr 40 av herr *Viklund m. fl.*;

till statsutskottet motionerna:

nr 41 av herr *Persson* i Undersvik *m. fl.*;

nr 42 av herr *Lövgren*;

nr 43 av herr *Annér m. fl.*;

nr 44 och 45 av herr *Sandberg m. fl.*; och

nr 46 av herr *Bäckström*;

till tillfälligt utskott motionen nr 47 av herr *Bäckström*;

till statsutskottet motionerna:

nr 48 av herr *Bäckström*;

nr 49 av herrar *Bäckström* och *Åkerström*; och

nr 50 av herr *Bäckström*;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr 51 av herr *Werner* i Höjen *m. fl.*; och

nr 52 av herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*;

till tillfälligt utskott motionen nr 53 av herrar *Bäckström* och *Hallén*;

till bankoutskottet motionerna:

nr 54 och 55 av herr *Pettersson* i Norregård;

nr 56 och 57 av herr *Fast*;

nr 58 av herr *Leffler*;

nr 59 och 60 av herr *Spångberg*;

nr 61 av herr *Mattsson*;

nr 62 av herr *Lundqvist m. fl.*;

nr 63 av herr *Westman*;

nr 64 av herr *Persson* i Undersvik;

nr 65 av herr *Brädefors m. fl.*;

nr 66 av herr *Lövgren*;

nr 67 av herr *Molander*;

nr 68 av herrar *Spångberg* och *Karlsson* i Grängesberg; och

nr 69 av herr *Sundström* i Vikmanshyttan;

till behandling av lagutskott motionerna:

nr 70 av herrar *Ericsson* i Kinna och *Hermansson*;

nr 71 av herr *Holmbäck*;

nr 72 av herrar *Nylander* och *De Geer* i Lesjöfors;

nr 73 av herr *Sundström* i Vikmanshyttan;

nr 74 av herr *Bergquist*;

nr 75 och 76 av herr *Brädefors m. fl.*;

nr 77 av herr *Persson* i Norrby;

nr 78 av herrar *Åkerström* och *Bäckström*;

nr 79 av herr *Molander m. fl.*; och

nr 80 av herr *Karlsson* i Grängesberg;

till statsutskottet motionen nr 81 av herr *Karlsson* i Grängesberg;

till jordbruksutskottet motionerna:

nr 82 av herr *Werner* i Höjen *m. fl.*;

nr 83 av herr *Eriksson* i Sandby *m. fl.*; och

nr 84 av herr *Ericsson* i Sörsjön *m. fl.*;

till tillfälligt utskott motionen nr 85 av herr *Tornegård m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionen nr 86 av herr *Lindén m. fl.*; samt

till tillfälligt utskott motionen nr 87 av herr *Hoppe*.

§ 5.

Anmälades och lades till handlingarna bankoutskottets memorial

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet av-
givna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

§ 6.

Ordet lämnades härafter på begäran till herr **Olsson** i Staxäng, som yttrade: Herr talman! På grund av den synnerliga omfattningen av de med Kungl. Maj:ts proposition nr 40 avsedda ärendena tillåter jag mig anhålla, att kammaren måtte medgiva utsträckning av motionstiden i anledning av denna proposition till det kammarens sammanträde, som infaller näst efter tjugonde dagen från propositionens avlämnande.

Denna hemställan bifölls.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag.

§ 8.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Flyg m. fl.*, nr 88, angående Sveriges medlemskap i Nationernas förbund;

herr *Jonsson* i Skedsbygd *m. fl.*, nr 89, om förlängning av tiden för väckande av förslag, som skola komma under landstings prövning;

herr *Wolgast*, nr 90, om viss ändring av grunderna för statsbidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka m. m.;

herrar *Wolgast* och förste vice talmannen *Jeppsson*, nr 91, om anslag till understöd för utbildning av lärare och lärarinnor vid folkhögskolor;

herr *Björklund*, nr 92, om anslag för statsbidrag till Hässleholms kommunala gymnasium;

herr *Lindberg* i Stockholm, nr 93, om viss ökning av antalet ordinarie gravörfattningar vid sjukarteverket;

herr *Olsson* i Stockholm *m. fl.*, nr 94, om viss höjning av dagavlöningen till de värnpliktiga;

herr *Lövgren*, nr 95, om anslag till experimentverksamhet i syfte att ur skogsprodukter utvinna motorbränsle;

herr *Hansson* i Vännäsby *m. fl.*, nr 96, om höjning av anslaget för bidrag till byggande av enskilda utfartsvägar;

herr *Åqvist*, nr 97, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre sjukvårdshusaren Z. Lind;

herrar *Svensson* och *Mattsson*, nr 98, om tilläggs pension åt konsulenten E. A. Faith-Ells änka Hedvig Helene Marie Faith-Ell;

herr *Isacsson*, nr 99, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre vice korpralen O. Friberg;

herr *Blomquist*, nr 100, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten J. E. Lindell;

herr *Blomquist*, nr 101, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten A. Thor;

herr *Andersson* i Munkaljungby, nr 102, om årligt understöd åt gårdskarlen vid Kalleberga skogsskola P. Jönsson;

herr *von Seth*, nr 103, om pension eller livränta åt förre skrivbiträdet C. F. Cronhielm;

herr *Mosesson*, nr 104, angående de inom statskyrkans ram existerande fria evangeliska samfundens rättsliga ställning m. m.;

herr *Hagberg* i Luleå *m. fl.*, nr 105, om åläggande för importörer av japaniska varor att utmärka ursprungslandet å dessa;

herr *Brädefors m. fl.*, nr 106, om upphävande av lagen om varsel i arbetskonflikter;

herr *Brädefors m. fl.*, nr 107, om upphävande av lagen om arbetsdomstol;

herr *Brädefors m. fl.*, nr 108, om befrielse för vissa kategorier av medborgare från avgiftsplikt enligt lagen om folkpensionering;

herr *Nordström* i Kramfors *m. fl.*, nr 109, om ändring av avgiftsbeloppen enligt lagen om folkpensionering;

herr *Osberg*, nr 110, om anslag till stöd åt mindre jordbrukare;

herr *Hansson* i Hönö *m. fl.*, nr 111, om anslag för lån till främjande av bedrining och avsättning av fisk *m. m.*;

herr *Olsson* i Staxäng *m. fl.*, nr 112, om höjning av statsbidraget till hushållningssällskapens allmänna verksamhet;

herr *Gardell*, nr 113, angående lagbestämmelse om stängsel i närheten av enskilda utfartsvägar;

herrar *Larsson* i Hede och *Persson* i Grytterud, nr 114, om ändring av gällande bestämmelser rörande ersättning av statsmedel vid nedslaktning av tuberkelsmittade nötkreatur;

herr *Jonsson* i Skedsbygd, nr 115, angående lagstiftning till förhindrande av spekulation och kapitalinvestering av icke jordbrukare i jord och skog;

herr *Sandström m. fl.*, nr 116, om höjning av vissa anslag, avseende statens skogsförsöksanstalt;

herrar *Persson* i Grytterud och *Olsson* i Staxäng, nr 117, angående ändring av gällande bestämmelser om ledamotsavgiften till hushållningssällskapen;

herr *Hansson* i Vännäsby *m. fl.*, nr 118, angående åtgärder för åstadkommande av förbättrat prisläge på mjölk och produkter därav; samt

herr *Lindberg* i Umeå *m. fl.*, nr 119, angående ändring av ortsgrupperingen för vissa lappmarkskommuner.

Dessa motioner bordlades.

§ 9.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Aqvist</i>	under	5 dagar	fr. o. m.	den	22 jan.,	
» <i>Persson</i> i Grytterud	»	3	»	»	22	»
» <i>Lövgren</i>	»	5	»	»	22	»
» <i>Björklund</i>	»	8	»	»	21	»
» <i>Andersson</i> i Löbbo	»	3	»	»	22	»
» <i>Andersson</i> i Prästbol	»	8	»	»	22	»
» <i>Ryberg</i>	»	5	»	»	22	»
» <i>Svensson</i>	»	4	»	»	21	»
» <i>Werner</i> i Höjen	»	3	»	»	24	»
» <i>Pettersson</i> i Norregård	»	3	»	»	22	»
» <i>Johansson</i> i Mysinge	»	4	»	»	22	»
» <i>Wolgast</i>	»	4	»	»	21	»
» <i>Björling</i>	»	5	»	»	26	» och
» <i>von Seth</i>	»	3	»	»	24	»

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2.17 e. m.

In fidem
Sune Norrman.